Dinsdag, 10 November 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3750

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Darlan gevangen genomen.

Ook Generaal Juin werd te Algiers gevangen.

Noordamerikanen vallen Tunis binnen.

Noordamerikaanse troepen trekken Oran binnen.

ADMIRAAL DARLAN EN GENERAAL JUIN GEVANGEN?

Van Duitse radio-uitzendingen:
Duitse berichten uit Vichy zeggen: „Men neemt hier op Maandagmorgen de grotere mogelijkheid aan, dat zowel Admiraal Jean François Darlan als Generaal Alphonse Juin gevangen genomen in Noord-Afrika" (Berlijn, (AP) 9.11).

STRIJD IN NOORD-AFRIKA.

Robert Bunnelle seint uit Londen:
De Noordamerikaanse strijdkrachten vallen met een overweldigende kracht en juistheid aan in de richting van de sleutel-defensies in Frans Noord-Afika, na hevige verliezen te hebben toegebracht aan de zee-strijdkrachten van Vichy te Casablanca en Algiers te hebben ingewonnen. Deze krachtige uitdaging aan Hitler, welke zich in haar beginstadium verkeert, werd tot stand gebracht ten koste van slechts geringe verliezen aan de zijde van de Noordamerikanen, aldus een Geallieerde zegsman van het Geallieerde Hoofdkwartier. Volgens dezen zegsman zou de grootste tegenstand door de marine-eenheden geboden worden, doch er bestaat geen twijfel aan, dat de gezamenlijke macht van de Noordamerikaanse en Britse vlootstrijdkrachten, die de landingen van de troepen ondersteunen, het meten kan met elke soort Vichy-strijdmacht, die de slag mocht zoeken. Behalve Algiers, dat zich in de afgelopen nacht voor de aanvallen uit de lucht, van het land en de zee moest overgeven, namen de Noordamerikanen ook Safi in, aan de Atlantische kust. Safi ligt ongeveer 230 kilometer ten Zuiden van Casablanca. Het Vichy-communiqué gaf ook toe, dat de haven Oran zo goed als omsingeld is.

De Noordamerikanen blijven steeds stromen aan de kust van Frans Noord-Afrika. Het communiqué van Vichy onthulde een steeds groter wordend operatie-terrein met de bekendmaking, dat de strijdkrachten, die aan land gezet werden uit Noordamerikaanse en Britse convooien, houvastpunten hebben veroverd op de Atlantische kust zover als Agadir, dat op ongeveer ... kilometer beneden Casablanca ligt en bij Mogador. De Noordamerikaanse houvast-punten in Frans Noord-Afrika bestrijken meer dan ... kilometer kust rond de Afrikaanse bult, langs de Straat van Gibraltar en de Middellandse Zee.

Dakar en Tunis zijn tot nu toe de enige kuststreken, die verschoond zijn gebleven van Geallieerde aanvallen. De zegsman zeide, dat „wat tot dusver tot stand is gebracht slechts een beginfase is". De Londense waarnemers zagen een soepele bezetting van strategische steden en een poging om de As geheel uit Afrika te verdringen en de weg te bereiden voor een invasie van Europa. Men wees op de verklaring van het Geallieerde communiqué over „het ontbreken van weerstand aan de meeste stranden waaruit wordt aangetoond, dat de Franse strijdkrachten niet wensten te beletten, dat de Noordamerikaanse troepen binnendrongen". Men zeide, dat er van andere kant een grotere weerstand zijn opgeworpen door de Franse marine en de door mariniers bemande batterijen.

Indien de tegenstand op het land niet groot is, dan zouden volgens de waarnemers, de verbindingsmogelijkheden in Algerije de opmars van de Geallieerde strijdkrachten ten zeerste bespoedigen. Met de Noordamerikaanse troepenlandingen in Noord-Afrika zagen deze waarnemers het begin van een Geallieerde gevechtsactie met een ongedroomde snelheid. Sommigen waren van mening, dat de „stoutmoedige onderneming" door de Verenigde Landen de oorlog met jaren zal verkorten.

Men zeide, dat de Geallieerde bezetting van de gehele Noordafrikaanse kustlijn de zeewegen op de Middellandse Zee voor het aanvoeren van voorraden naar Egypte, Rusland en Brits Indië opnieuw zou open. Hierdoor wordt een zodanige scheepsruimte bespaard, dat dit gelijk staat met het winnen van „millioenen tonnen" scheepsruimte voor de Verenigde Landen (Londen, (AP) 9.11).

GEVECHTEN IN CASABLANCA.

De radio van Vichy zeide, dat gevechten in voortgang zijn binnen Casablanca. De radio deelde mede, dat de stad werd aangevallen door drie colonnes van Noordamerikanen gesteund door tanks. Zij kwamen uit de richting van Fedhala. De radio zeide, dat sommige Noordamerikaanse motor-torpedoboten tot zinken werden gebracht door het Franse vuur (Londen, (AP) 9.11).

VICHY GEEFT EEN OVERZICHT VAN DE SITUATIE.

De radio van Vichy zond een overzicht van de situatie in Frans Noord-Afrika (op Maandag). Hierin werd gezegd, dat de toestand bij Oran verward blijft. Men verklaarde echter, dat Constantine, Bine en Philipeville tot nu toe niet werden aangevallen. Tevens werd gezegd, dat de „Geallieerde activiteit niet voorbij Algiers in Oostelijke richting scheen te gaan. Geen landingspogingen zouden zijn gerapporteerd in Tunis en Generaal Barre zou maatregelen hebben getroffen om „het hoofd te bieden aan alle gebeurtenissen."

Radio Vichy zeide, dat het garnizoen te Port Lyautey een tegenaanval deed en er in slaagde de Geallieerde troepen op het strand van Mehedia terug te drijven. Men zeide, dat de Vichy-Franse strijdkrachten wederom de macht hebben gekregen over de weg en de spoorlijn tussen Port Lyautey en Rabat. Men beweerde, dat een Frans bataljon van Meknès te Port Lyautey landde. Ten Noorden van Jeboub zouden duizend vijandelijke soldaten erin geslaagd zijn te landen. „Onze troepen treden hen tegemoet."

De radio zeide, dat versterkingen werden gezonden uit Meknès en Fez om de Amerikaanse strijdkrachten, die een bruggehoofd hebben gevormd te Fedhala, in de rug aan te vallen. De Amerikaanse strijdkrachten, die te Safi aan land kwamen, werden tegengehouden. Nieuwe Amerikaanse landingen worden gerapporteerd te Agadir en Mogador. In het laatste bericht zeide de radio van Vichy, dat de Noordamerikaanse greep op Oran zich vernauwt. Men zeide, dat sporadische gevechten gaande waren. Het vliegveld te Senia werd bezet door de Noordamerikaanse strijdkrachten na te zijn gebombardeerd.

Mers el Kebir zou nog in handen zijn van de Vichy-strijdkrachten. Men verklaarde, dat gedurende de namiddag de kustbatterijen twee grote Noordamerikaanse schepen afsloegen, die de haven van Oran poogden binnen te lopen (Londen, (AP) 9.11).

RADIO VICHY UIT DE AETHER.

De radiostations van Vichy verdwenen hedenavond om 20.20 uur uit de aether, klaarblijkelijk door een nieuwe aanval van de Royal Airforce op Italië (Londen, (AP) 9.11).

AMBASSADEUR HENRY HAYE ONTVANGT ZIJN PASPOORT.

Paspoort werd overhandigd aan den Vichy-Ambassadeur Gaston Henry Haye, waardoor de verbreking van de betrekkingen tussen Vichy en de Verenigde Staten formeel en volledig is geschied (Washington, (AP) 9.11).

VICHY-FRANKRIJK TOT VIJANDELIJK GEBIED VERKLAARD.

De Noordamerikaanse Regering plaatste Vichy-Frankrijk in de categorie van „vijandelijk gebied" onder de beperkingen tegen de handel en verkeer met den vijand (Washington, (AP) 9.11).

HET VERBREKEN DER BETREKKINGEN TUSSEN DE U.S.A. EN VICHY.

Thomas Reedy seint uit Washington:
De snelle opmars van de Noordamerikaanse strijdkrachten in Noord-Afrika, die het lang verbeide tweede front in uitzicht stelde, had een breuk ten gevolge in de 150-jaar oude diplomatieke vriendschap, die er tussen de Regering der Verenigde Staten en de Franse Regering, zoals die door Vichy wordt vertegenwoordigd, geheerst had. Een formele verklaring over de gespannen betrekkingen werd Zondag jl. afgelegd door den pro-nazie Pierre Laval, het hoofd van de Vichy-Regering, terwijl een machtige Noordamerikaanse invasie voortgang maakte in de Franse koloniën langs een 1600 kilometer lange kuststrook.

Het nieuws over de breuk tussen Vichy en de Verenigde Staten had geen formeel commentaar uit Washington ten gevolge, doch men neemt aan, dat men hiertegenover onverschillig staat.

De verwerkelijking van de Afrikaanse invasie, die beschouwd wordt als een gif-dolk in de richting van Erwin Rommel en diens vluchtende strijdkrachten, verwekte in de Noordamerikaanse hoofdstad een blij gevoel. De leiders van het Congres uitten hun voldoening over deze onderneming. De speculatie leefde op met betrekking tot de status van de Franse gebieden op het Westelijk Halfrond in het bijzonder de eilanden Martinique en Guadeloupe, en Frans Guyana. Het State Department hult zich in een stilzwijgen over de mogelijkheid, dat zich in deze gebieden gebeurtenissen kunnen voordoen. De bekendmaking over de breuk in de Vichy-Noordamerikaanse betrekkingen bereikte Washington door middel van Pickney Tuck, den Noordamerikaansen chargé d'affaires in Frankrijk. Een speciale wacht bestaande uit 10 politie-agenten werd rond het Franse ambassade-gebouw geplaatst na de bekendmaking over troepenlandingen (Washington, (AP) 9.11).

DE SPAANSE ONZIJDIGHEID ZAL WORDEN GEËRBIEDIGD.

Het Spaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken gaf een communiqué uit, dat als volgt luidde:

„In verwijzing naar de nieuwe militaire operaties in het Noordelijke gedeelte van Afrika hebben Zijne Excellentie het Hoofd van Staat en de Minister van Buitenlandse Zaken geschreven borgstellingen ontvangen van den President van de Verenigde Staten van Noord Amerika en van Zijner Britse Majesteits Regering, dat de Spaanse gebieden zowel het vasteland als de eilanden, alsook de koloniën en het protectoraat Marokko ten volle zullen worden geëerbiedigd en niet zullen worden onderworpen aan enige aanval of actie van welke soort ook, die ingaan tegen onze souvereiniteit, integriteit en onafhankelijkheid. Eveneens zullen de Spaanse belangen in het algemeen, de toestand, die in Tanger geschapen is en de bestaande handelsovereenkomsten worden geëerbiedigd (Madrid, (AP) 9.11).

GEALLIEERDE VLIEGTUIGEN BOVEN FRANKRIJK.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de namiddag vielen Bostonvliegtuigen van het Bommenwerperscommando, geëscorteerd door Geallieerde gevechtsvliegtuigen, de kaden en de vijandelijke scheepvaart te Le Havre aan. Intensieve vluchten hadden plaats boven Noord-Frankrijk. Een vijandelijk vliegtuig werd vernield. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 9.11).

GEALLIEERDE GEVECHTSVLIEGTUIGEN STEKEN HET KANAAL OVER.

Escaders van Geallieerde gevechtsvliegtuigen staken het Engelse Kanaal tijdens de schemering over om de Duitsers te bestrijden boven Kaap Gris Nez (Zuidoostelijke kust van Engeland, (AP) 9.11).

AANVALLEN OP GEALLIEERDE TRANSPORTSCHEPEN.

Het Britse agentschap zeide, dat volgens de radio van Vichy Duitse duikbommenwerpers 6 Noordamerikaanse troepentransportschepen hebben aangevallen, die de rede van Algiers hedenmiddag binnenliepen.

De radioberichten zeiden, dat Britse troepen zich hebben gevoegd bij de Noordamerikaanse en dat het aantal schepen, welk te Algiers is aangekomen, toeneemt. De luchtafweerdefensies en de scheepskanonnen zijn herhaaldelijk in actie tegen vijandelijke vliegtuigen (Londen, (AP) 9.11).

FRANS-ZWITSERSE GRENS GESLOTEN.

Een Transocean-bericht uit Génève deelde mede, dat de Frans-Zwitserse grens voor onbepaalde tijd is gesloten door een besluit van de Vichy-autoriteiten. Visa, die reeds verstrekt waren, zouden ongeldig zijn verklaard (Berlijn, (AP) 9.11).

Het nieuws van vandaag.

Volgens alle beschikbare gegevens gaat de strijd in Frans Noord-Afrika goed voor de Noordamerikaanse strijdkrachten. Algiers is bezet en hedenmorgen zijn Noordamerikaanse tanks Oran binnengedrongen. Een ander onbevestigd bericht meldt tevens, dat de Geallieerde strijdkrachten Tunis zijn binnengetrokken op weg naar Bizerte, de Franse vlootbasis, die als een pistool op Italië gericht is.

Aan de kust van Frans Noord-Afrika aan de Atlantische Oceaan zijn verscheidene plaatsen door de Noordamerikaanse strijdkrachten, van de Verenigde Staten aangevoerd, bezet. Binnen Casablanca scheen volgens de laatste berichten nog gevochten te worden. Marakech, de Zuidelijke hoofdstad in het binnenland, werd gebombardeerd door Noordamerikaanse vliegtuigen. Doch het meest interessante nieuws is misschien, dat Jean François Darlan, ex-Premier van Vichy en Opperbevelhebber van alle Vichy-strijdkrachten, in handen is gevallen van de U.S.A.-troepen. Ook Generaal Alphonse Juin, de Verdediger van Algerië, werd gevangen en tekende nog de capitulatie van Algiers. Het Franse slagschip Jean Bart werd klaarblijkelijk beschadigd en staat nog in brand op de Middellandse Zee. Boven Toulon verschenen Geallieerde vliegtuigen om de bewegingen van de Franse vloot gade te slaan. De luchtdoelkanonnen van de grote Franse vlootbasis traden in werking (blz. 1).

Generaal Montgomery en zijn achtste Britse leger rukken nog voort, doch klaarblijkelijk heeft Rommel zich met zijn overgebleven troepen los weten te maken en rent hij met ongelofelijke snelheid Libye binnen.

De opruimings-operaties in de Egyptische woestijn zijn nog in voortgang en steeds meer gevangenen worden teruggestuurd. Nu de Geallieerde offensieven in Noord-Afrika in volle gang zijn, wordt gemeld, dat Hitler, Mussolini en Laval te Rome bijeen zullen komen. Hoogstwaarschijnlijk zal de positie van onbezet Frankrijk besproken worden...... (blz. 3).

In de afgelopen nacht werd na lange tijd Duitsland weer aangevallen... en hevig.

Verschillende objecten, waaronder Hamburg, werden bestookt. 15 Britse vliegtuigen worden vermist, waaruit blijkt, dat een grote strijdmacht de aanval uitvoerde.

Gisteren vielen Vliegende Forten en Liberators van de U.S.A.-luchtmacht Saint Nazaire in bezet Frankrijk aan. Belangrijke schade werd aangericht in de havengebieden.

De Russen houden overal stand en ten Zuid-Oosten van Naltsjik waar de Duitsers zo gevaarlijk voortdrongen, voeren zij nog altijd „actieve operaties". 4000 Duitsers werden gisteren in dit gebied gedood (blz. 3).

Churchill verscheen hedenmorgen in het Britse Lagerhuis en antwoordde op enkele vragen. Waarschijnlijk zal hij spoedig een overzicht van de situatie geven (blz. 3).

Dakar open voor de aanval.

Met de landingen van Noordamerikaanse en Britse strijdkrachten in Frans Noord-Afrika heeft zich vanzelf de vraag voorgedaan: „En wat met Dakar?"

Immers, tot nu toe is Frans West Afrika met zijn grootste en belangrijkste basis vrij gebleven van een Geallieerde aanval en dus is het slechts natuurlijk, dat een dergelijke vraag gesteld wordt. Want met al dat Casablanca, Oran, Algiers en andere Franse bases in Noord-Afrika genomen worden, blijft Dakar over — en dus een bedreiging voor de Geallieerden niet alleen in Noord-Afrika, doch ook op de Atlantische Oceaan en het Westelijk Halfrond.

In antwoord op de hierboven genoemde vraag zouden wij dus willen antwoorden, dat Dakar of nog zal worden aangevallen of zodanig zal worden geneutraliseerd, dat het volkomen aan waarde zal verliezen.

Om de positie van Dakar beter te kunnen begrijpen is het in de eerste plaats nodig zijn ligging na te gaan.

Hoewel verdedigd door machtige kustbatterijen in de ogenblikkelijke omgeving van Dakar, is de Afrikaanse kustlijn binnen redelijke afstand van Kaap Verde trefbaar voor elk offensief van zee uit. Er zijn geen bergen waarin de Vichy-strijdkrachten strategische stellingen zouden kunnen innemen: kilometers het land in is het terrein vrijwel vlak, hier en daar golvend en onderbroken door steile rotsen en enkele zandduinen.

De verbindingen van Dakar met zijn achterland.

Maar Dakar hangt niet alleen af van van kustbatterijen voor zijn defensie. Het achterland en de garnizoensteden in dat gebied moeten worden onderworpen alvorens de verovering van Dakar volkomen en voltooid kan worden genoemd.

De grote afstanden vormen het probleem van lange verbindingslinies voor elke aanval uit het binnenland. Van Timboektoe (Tombouctou) naar Dakar is een afstand van ongeveer 2400 kilometer per spoorlijn en auto. Van Dakar naar het Britse Sierra Leone is ongeveer 1300 kilometer.

Binnen Frans West Afrika zelf zijn de spoorlijnen de ruggegraat van de verbindingslinies over land. Een lijn, welke van Dakar naar het Noorden leidt, komt tot St. Louis aan de monding van de rivier Senegal.

Een andere, die in Zuidoostelijke richting leidt, via Kayes, gaat naar Bamake aan de bronnen van de Niger, ongeveer midden tussen Dakar en Timboektoe.

De laatste jaren werd de spoorlijn aangelegd tot Segu, stroomafwaarts van Bamako en op weg naar Timboektoe. Gezien de belangrijkheid, die door Vichy aan de aanleg van deze spoorlijn was gehecht, is het waarschijnlijk, dat de spoorlijn thans leidt naar een punt ver voorbij Segu. Het plan bestond bij de Fransen om dwars door de Sahara een spoorlijn aan te leggen tussen Algerië en Dakar, zodat Dakar verbonden zou zijn met Oran en Algiers. Hoever deze spoorlijn in voltooiing nabij is, is een militair geheim geweest van de Vichy-Regering. Het is evenwel mogelijk, dat gemotoriseerde strijdkrachten van Marokko uit binnen drie dagen Timboektoe bereiken. Er zijn weinig zandduinen in dit grote stuk van de Sahara. Tot het Zuiden van Algerië is de woestijn vlak en hard.

En in Frans Noord-Afrika zijn er talrijke oasen, goed voorzien van water, die zouden kunnen dienen bij een Geallieerde opmars in Zuidelijke richting. Dichter bij de Geallieerde Westafrikaanse bases is het landschap moeilijker voor militaire operaties, doch de trefafstanden zijn naar verhouding ook kleiner.

Vliegtuigen, die van Sierra Leone, Nigeria en andere Geallieerde gebieden opstijgen, bevinden zich op slechts enkele uren vliegens van zulke strategische spoorlijnpunten als Bamako en Kayes.

Strijdkrachten van de Verenigde Landen in deze sterkten kunnen klaarblijkelijk niet alleen het aangrenzende Frans Guinea, de Ivoorkust en de Dahomey-gebieden beheersen, doch kunnen in Noordelijke richting oprukken om Dakars spoor- en wegenverbindingen met Timboektoe af te snijden.

In het droge seizoen is de watersituatie op de breedtegraad van Dakar altijd précair en dit droge seizoen is niet lang geleden begonnen. Gelijk in Egypte en Libye moet water worden medegevoerd in tanks en veldflessen en onderweg moet water uit bronnen worden gehaald of uit de Niger zelf. Dit water moet evenwel worden gezuiverd, doch gezien de uitrusting vooral van het Noordamerikaanse leger is dit een peuleschilletje. Gelukkig is het land zelf betrekkelijk schoon. Luizen zijn — anders dan Egypte — practisch niet aanwezig in de Franse Soedan.

Vliegen en muskieten zijn nooit een grote hinder geweest, behalve langs de rivieren en tussen nu en Juli van het volgend jaar zal het waarschijnlijk niet regenen. Dit wil zeggen, dat een Geallieerde aanval, nu of in de aanstaande winter, onder de beste reis-omstandigheden kan worden uitgevoerd en dat een minimum aan uitrusting nodig zal zijn voor het welzijn van de troepen.

De klimaatstoestanden aan de Golf van Guinea zijn in deze tijd van het jaar niet zo gunstig als meer naar het Noorden. De regen zal spoedig in stromen neerkomen op de bases, die door de Geallieerde strijdkrachten in West-Afrika zijn bezet en de vervoerproblemen zullen ongetwijfeld toenemen.

Men zegt, dat te Dakar de beste oorlogsschepen van Vichy geconcentreerd zijn, waaronder de slagkruiser „Richelieu", 3 kruisers, 3 torpedojagers, 12 duikboten en een aantal kleinere vaartuigen.

Mogelijk hebben sommige van deze vlooteenheden reeds deel genomen aan de zeeslag bij Casablanca en is daarmede de vloot bij Dakar enigszins verzwakt.

Thans is de situatie dus geheel anders dan toen Generaal Charles de Gaulle twee jaar geleden met behulp van de Britse Vloot een mislukte aanval op de basis deed. Toen was er geen voldoende land- en luchtmacht, die de aanval van de vloot kon steunen. Een aanval nu zal daarom heel anders gaan en alle kans van slagen hebben.

Buitenland.

BOODSCHAP VAN ROOSEVELT AAN DEN PRESIDENT-GENERAAL EN DEN BEY VAN TUNIS.

President Roosevelt heeft een boodschap gezonden aan Admiraal Jean Pierre Esteva, Resident-Generaal van Tunis, alsmede aan den Bey van Tunis. Deze luiden:

„Excellentie.

Ik neem de vrijheid Uw welwillende bemiddeling in te roepen in het overhandigen van de bijgaande boodschap van den President der Verenigde Staten, gericht aan Zijne Hoogheid Sidi Moncef Pacha, Bey van Tunis. Uw eigen trouwe pogingen, geachte Admiraal, sedert de tragische dagen van Juni 1940, om het getij van de As-infiltratie in Noord-Afrika te stremmen en om voor Frankrijk en de Tunische bevolking een spoor van vrijheid en welzijn te behouden zijn dikwijls in mijn gedachten. Nu de plannen van Duitsland en Italië in hun campagne van overheersing en opressie zich uitstrekken om Tunis te omvatten, ben ik vastbesloten de Franse en Tunische weerstand te steunen door machtige Noordamerikaanse strijdkrachten naar Noord-Afrika te zenden. Deze strijdkrachten zijn uitgerust met massa's van de meest dodelijke instrumenten der moderne oorlogvoering en zij hebben opdracht samen te werken met de vriendschappelijke Franse overheden en de Tunische bevolking met het oog op een spoedige vernietiging van onzen gemeenschappelijken vijand.

Ik weet, dat ik kan rekenen op Uw begrijpen van de Amerikaanse vriendschap voor Frankrijk en de Amerikaanse vastberadenheid om het Franse Imperium te bevrijden van de overheersing van zijn verdrukkers. Lang leve Frankrijk! Lang leven de Verenigde Staten van Amerika!

Uw vriend,
Franklin D. Roosevelt."

„Uwe Hoogheid.

Ik heb niet de verschrikkelijke toestand veronachtzaamd, waarin de dappere Tunische bevolking geworpen is door de voortgang van de oorlog. Uw land is, gelijk ik weet, van alle kanten belaagd door gevaren, waarvan Gij al te goed op de hoogte zijt. Uw volk is het slachtoffer geworden van de georganiseerde roofzucht van Duitsers en Italianen, die de Tunische bevolking hebben beroofd van de noodzakelijkste benodigdheden, haar hierdoor blootstellende aan naaktheid en gebrek.

Thans verneem ik, dat dezelfde Italiaanse en Duitse elementen, niet tevreden met de georganiseerde plundering, pogen Uw land te bezetten en volledig te overheersen en Uw trots volk een toestand op te dringen van armoede, waarvan ik zeker ben, dat het die nooit zal aanvaarden.

Onbedwingbare en massieve Amerikaanse strijdkrachten, die ik naar Noord-Afrika zend in samenwerking met de strijdkrachten van Frankrijk, zullen met U samenwerken in de verdediging van Uw land. Zij hebben geen ander doel dan de spoedige vernietiging van onze gezamenlijke vijanden. Zij en hun Geallieerden hopen op het grote voorrecht van doorgang door Tunis, hen alzo in staat stellende hun zending te vervulien: de vernietiging van de kwade machten in Noord-Afrika.

Uw opklimming van niet lang geleden naar de macht en Uw geuite aspiraties van welvaart voor Uw volk, waarin ik een diep vertrouwen heb, laten geen twijfel over aan een snelle en gunstig uitslag van onze defensiemaatregelen. Moge God Uwer Hoogheid een veilig behoud schenken.

Uw goede vriend,
Franklin D. Roosevelt."
(Washington, (AP) 9.11).

MEDEDELINGEN VAN CORDELL HULL

De Noordamerikaanse Staatssecretaris Cordell Hull onthulde, dat alle Vichy-Franse schepen in Noordamerikaanse havens zijn genomen in beschermende bewaring.

De Franse schepen, die in beschermende bewaring werden genomen waren dezulke die door de Vichy-Regering waren gezonden om voedsel en voorraden naar Frans Afrika te vervoeren. Andere Franse schepen waren vroeger reeds in beschermende bewaring genomen.

Hull deelde op zijn persconferentie ook mede, dat de paspoorten voor den Vichy-Fransen. Ambassadeur Gaston Henry Haye gereed zijn en dat deze hem te rechter tijd zullen worden overhandigd.

Gevraagd over de status van Martinique antwoordde Hull, dat Martinique in een andere categorie is dan Frans Afrika.

Hij zeide, dat de situatie te Martinique dezelfde blijft als vroeger en dat de onderhandelingen met de Franse autoriteiten aldaar worden voortgezet. Hij wees erop, dat de onderhandelingen over Martinique van het begin af rechtstreeks zijn gevoerd met den Hogen Commissaris Admiraal Georges Robert en niet met de Vichy-Regering.

Hull verklaarde niet te vrezen, dat de Vichy-Regering in staat zal zijn de Afrikaanse ontwikkelingen te gebruiken om het Franse volk te keren tegen Noord-Amerika. Hij zeide als commentaar, dat de Vichy-Regering steeds het uiterste heeft gedaan om de Fransen tegen de Verenigde Staten te keren met het enige resultaat, dat 95% van de Franse bevolking ervan overtuigd is, dat Lavals Regering zich wenst te onderwerpen aan Hitler. Hij was van mening, dat het Franse volk dankbaar zal zijn voor de Noordamerikaanse actie in Afrika, welke volgens hem de eerste stap was om al de verslaafde volken van Europa te bevrijden.

Men vroeg aan Hull of de Afrikaanse ontwikkelingen en Vichy's verbreking van de betrekkingen met de Verenigde Staten enige invloed zullen hebben op de betrekkingen van de Verenigde Staten met de Vrije Fransen. Hull antwoordde, dat de Amerikanen reeds 100% samenvechten met alle Fransen die zich tegen de As gesteld hebben en tegen alle Fransen, die Hitlers spel spelen als zijn marionetten (Washington, (AP) 9.11).

„LAVAL SPREEKT NOG HITLERS TAAL".

President Roosevelt verklaarde, dat Laval klaarblijkelijk nog de taal spreekt, die door Hitler voorgeschreven is. Verder bracht hij zijn spijt tot uitdrukking, dat Laval de diplomatieke betrekkingen met de Verenigde Staten heef: afgebroken en voegde daaraan toe: „Niets kan ooit de betrekkingen tussen het Amerikaanse volk en het volk van Frankrijk verbreken" (Washington, (AP) 9.11).

DEMONSTRATIES TE PARIJS.

Het Britse nieuwsagentschap zeide, dat volgens een bekendmaking van Radio Parijs, botsingen zijn uitgebroken tussen demonstranten en de politie in de bezette Franse hoofdstad. De betogingen werden beschreven als „enkele kleine incidenten" na een bijeenkomst van de Franse Volkspartij waarbij de colaborationist Jacques Doriot eiste: „De ogenblikkelijke oorlogsverklaring aan Groot Britannië en Noord-Amerika en de ogenblikkelijke sluiting van een alliantie met de As-mogendheden".

Volgens Radio Parijs zou een optocht zijn begonnen met op te trekken naar het graf van den onbekenden soldaat. Hierbij werd geroepen: „Bestrijdt de Britten" en „Weg met de Britse moordenaars".

De radio zeide, dat de politie poogde de optocht op te breken.

De uitbarstingen volgden op het optreden van de politie gisteren toen menigten uiteengeslagen werden tijdens een pro-Duitse betoging in Parijs en het verbieden van een bijeenkomst, welke Zondagavond zou worden gehouden door de volgelingen van Doriot. De Regering zeide, dat de maatregelen werden genomen met het oog op het gevaar van wanordelijkheden, die zouden kunnen ontstaan uit het intense gevoelen van de wederzijdse partijen over de Noordamerikaanse operaties in Noord-Afrika (Londen, (AP) 9.11).

ROOSEVELT CONFEREERT MET OORLOGSLEIDERS.

President Roosevelt confereerde gedurende 50 minuten met het Hoofd van het leger en Adviseurs van de Marine over de Afrikaanse campagne. Na de conferentie zeide zijn persoonlijk Stafhoofd Admiraal William D. Leahy, de vroegere Ambassadeur te Vichy: „De situatie lijkt mij zeer goed toe tot nu toe." Leahy gaf te kennen, dat de conferentie enkel over Afrika handelde. Ook waren aanwezig Generaal Marshall, Stafhoofd van het leger, en Admiraal Ernest King, Opperbevelhebber van de vloot (Washington, (AP) 9.11)

DARLAN GEVANGEN.

Een zegsman van het Geallieerde Hoofdkwartier onthulde, dat Admiraal Jean François Darlan zich te Algiers in verzekerde bewaring bevindt van de Noordamerikaanse strijdkrachten. De zegsman zeide: „Darlan is in Algiers en wordt behandeld met alle onderscheiding, die aan zijn rang wordt toegekend" (Londen, (AP) 10.11).

GENERAAL GIRAUD ZAL DE FRANSE TROEPEN LEIDEN.

Een gezaghebbende bron deelde mede, dat de Franse Generaal Henri Honoré Giraud, die Zondag een oproep deed aan de Franse strijdkrachten in Afrika om de Noordamerikaanse troepen te steunen, het bevel zal voeren over alle Franse strijdkrachten, die naar de Geallieerde zijde overkomen (Washington, (AP) 9.11).

COMMUNIQUÉ VAN HET GEALLIEERDE HOOFDKWARTIER.

Het Geallieerde Hoofdkwartier gaf het volgende communiqué uit:

„Gisteren om 19 uur G.M.T. werd een aanvang gemaakt met de bezetting van Algiers en de onmiddellijke omgeving. Regelingen voor de capitulatie van de stad werden getroffen op een conferentie tussen Generaal Majoor W. Ryder van de Verenigde Staten, Commandant van de Oostelijke strijdkrachten, en Generaal Alphonse Juin.

Ten Oosten en Westen van Oran zijn de Noordamerikaanse strijdkrachten, die aan land kwamen onder het bevel van Generaal Majoor Lloyd R. Fredendall van het Noordamerikaanse leger, over een belangrijke afstand doorgedrongen naar de achterkant van de stad.

Op verschillende punten stiet men op een krachtige plaatselijke weerstand. Thans zijn drie van de vier vliegvelden in dit gebied in onze handen. Wij hebben meer dan 2000 gevangenen genomen. Op alle uitgekozen punten aan de Atlantische kust van Frans Noord Afrika zijn landingen uitgevoerd onder commando van Generaal Majoor George S. Patton van het Noordamerikaanse leger. In dit gebied waren de Franse vliegtuigen meer actief. Aan alle strijdkrachten werd door de vloot steun verleend tegen de forten. Tegenmaatregelen werden genomen waar onze schepen stieten op verzet van de vijandelijke vlootstrijdkrachten. Onze verliezen zijn gering. In het betrokken gebied heeft Admiraal Sir Andrew Cunningham het bevel over alle vlootstrijdkrachten" (Londen, (AP) 9.11).

FRANS SLAGSCHIP GETROFFEN

De Vichy-radio zeide, dat volgens Staatssecretaris Fernand de Brion het Franse slagschip „Jean Bart" getroffen werd gedurende een gevecht op de Middellandse Zee. Hij zeide dat de Geallieerden ook verliezen leden (Londen, (AP) 9.11).

BRITSE TROEPEN ONTSCHEPEN ZICH TE ALGIERS.

De radio van Vichy zond een bericht uit Algiers uit, volgens welk Britse troepen begonnen zijn zich te ontschepen te Algiers (Londen, (AP) 9.11).

DUITSE LUCHTACTIE BIJ ALGIERS.

Vna de Duitse radio:

Het Duitse Hoofdcommando maakte bekend, dat Duitse en Italiaanse vliegtuigen sedert Vrijdagnacht in actie waren tegen de Britse en Noordamerikaanse vaartuigen ter hoogte van Algiers en dat tot dusver 6 Geallieerde oorlogsschepen, 4 koopvaardijschepen door bomtreffers werden getroffen (Berlijn, (AP) 9.11).

BRITSE TORPEDOAGER MET GEWONDEN TE GIBRALTAR.

Het Zwitserse telegraaf-agentschap zeide in een bericht uit La Linea (Spanje), dat een Britse torpedojager met gewonde soldaten in Gibraltar is aangekomen (Bern, (AP) 9.11).

MARSEILLE IN STAAT VAN PARAATHEID.

Berichten uit Vichy deelden mede, dat Marseille in staat van gereedheid verkeert, waarbij de troepen order kregen om in hun barakken te blijven. Te Marseille zouden de doaune-beambten en maritieme wachten bewapend zijn. Speciale defensie-maatregelen zijn getroffen op andere punten langs de Franse Middellandse Zeekust (Berlijn, (AP) 9.11).

OPMARS NAAR BIZERTE

De radio van Buenos Aires zeide, dat de Noordamerikaanse troepen Tunis binnentrokken en oprukken naar Bizerte (Londen, (AP) 10.11).

GEVECHTEN TE ORAN.

De radio van Vichy zeide, dat besprekingen voor het sluiten van een wapenstilstand te Oran werden afgebroken en de gevechten hedenmorgen voortduurden (Londen, (AP) 10.11).

U.S.A.-TROEPEN RUKKEN ORAN BINNEN.

De radio van Vichy deelde mede, dat Noordamerikaanse troepen Oran zijn binnen getrokken. De bekendmaking zeide: „Noordamerikaanse tanks traden Oran heden om 11.45 uur binnen. De landingsstrijdkrachten bezetten de heuvel en het fort Santa Cruz, die de haven beheersen" (Londen, (AP) 10.11).

CURACAO

DE APOSTOLISCH VICARIUS NAAR VENEZUELA.

Donderdag as. om 13 uur zal Zijne Hoogwaardge Excellentie Mgr. Petrus Innocentius Verriet O.P. zich naar Maracaibo begeven ter bijwoning van het Mariale Congres ter ere van Onze Lieve Vrouwe van Chinquinquira.

Het Congres begint Vrijdag as. en duurt tot 18 November d.a.v. De Apostolisch Vicarius zal vergezeld worden door den waarnemend secretaris Pater Bertrandus Kranwinkel OP. De waarnemend secretaris heeft zich bereid verklaard tevens de speciale reportage voor „Dagblad Amigoe di Curaçao" te verzorgen.

De plechtigheden zullen worden uitgezonden over radio Voz de la Fé (3350 Kilocycles).

* * *

Bij het vertrek van Mons. Verriet mogen wij zeker namens onze lezers de wens uitspreken, dat onze Vader-in-God de behoeften zijner kinderen alhier ginds aan Maria's voeten zal weerleggen, en zelf na een goede reis weer behouden in ons midden moge terugkeren.

DE STRIJDENDE FRANSEN EN DE INVASIE VAN FRANS NOORD-AFRIKA.

Het „Comité Pro-France Combattante" schrijft ons:

„Op het ogenblik, dat een Noordamerikaans expeditieleger, gesteund en beschermd door eenheden van de Noordamerikaanse en Engelse zee- en luchtvloten bezig is te landen op Frans Noordafrikaans grondgebied, richt het Comité pro France Combattante zich langs deze weg tot zijn leden in de Nederlandse Antillen, om uiting te geven aan zijn vreugde over de zo juist begonnen actie, die beschouwd kan worden als de eerste stap op de weg om uiteindelijk het Europese Frankrijk van de Nazie-horden te zuiveren. De Geallieerden doen daarmede hun belofte gestand en belonen tevens de moeite en energie, die het Comité National Français en in het bizonder Generaal Charles de Gaulle zich gegeven hebben. Wij zijn er van overtuigd, dat in de naaste toekomst het mooie, eeuwigdurende Frankrijk ook het overwinnende Frankrijk zal zijn. Leve Frankrijk!"

GOUDEN KLOOSTERFEEST FRATER MAJELLA.

As. Vrijdag viert Frater Maria Majella zijn gouden kloosterfeest. Geboren te Hoorn 3e Mei 1875, trad hij de 13e November 1892 op 17-jarige leeftijd in de Congregatie der Fraters van Tilburg. Reeds 5 jaren later 2 October 1897 kwam hij op Curaçao aan en is dus ruim 45 jaar werkzaam aan het onderwijs en de opvoeding van de jeugd.

Frater Majella behoorde tot de eerste Fraters, die in December 1914 naar Bonaire vertrokken. Daar verbleef hij 4 jaar en kwam in December 1918 voor goed op Curaçao terug. Van die tijd af heeft hij of op de St. Vincentiusschool aan de Overzijde of op de St. Jozefschool te Pietermaai gewerkt.

Hij is dus geen onbekende in Willemstad, waar hij honderden, ja duizenden van zijn oudleerlingen telt. Sedert de oprichting van het Fraterhuis te Pietermaai (Mei 1932) is hij daar woonachtig en zonder onderbreking aan de St. Jozefschool verbonden.

Vrijdag om 9 uur zal de jubilaris door de leerlingen van die school op de speelplaats (voor iedereen toegankelijk) gehuldigd worden. 's Middags om 15 uur heeft er voor genodigden een toneelopvoering plaats in het clubgebouw, die voor de ouders van de leerlingen zal herhaald worden op Zondag 15 November. Zijn vele vrienden zullen ongetwijfeld gaarne vernemen, dat zij, die belet zijn den Frater op 13 November as. te feliciteren, hiertoe nog in de gelegenheid gesteld worden op Zondag 15 November na de hoogmis in het St. Albertuscollege. Over een paar weken zal de 67-jarige, ofschoon nog goed gezond, het onderwijs verlaten om plaats te maken voor een jongere kracht.

Wij wensen Frater Majella bij voorbaat een „otium cum dignitate" toe.

VERENIGINGSNIEUWS.

Sint Thomaskring: Morgenavond 20 uur speciale bijeenkomst in de club te San Mateo.

Aller opkomst dringend verzocht.

LUCHTPOST NAAR VERSCHILLENDE LANDEN AFGESCHAFT.

In verband met de huidige tijdsomstandigheden zullen luchtpoststukken, welke bestemd zijn om met de **Trans-Pacifische luchtdienst** te worden vervoerd, per **zeepost** vanuit de Verenigde Staten van Noord Amerika naar hun bestemmingen worden verzonden. De verzending van uit Curaçao tot de Verenigde Staten van Noord Amerika geschiedt evenwel per **luchtpost**.

In verband hiermede is het luchtposttarief voor Arabië, Australië, Brits Indië, Ceylon, China, Egypte, Irak, Iran, New Zeeland, Palestina, Syrië, Turkije (Aziatisch), Madagascar, Portugees Oost Afrika, Zuid-Afrika en andere plaatsen aan de Oostkust van Afrika, tijdelijk vastgesteld op ƒ 0,35 per gram, vermeerderd met het gewone port van ƒ 015 per eerste 20 gram en ƒ 0,10 voor elk volgend gewicht van 20 gram of gedeelte daarvan.

CURAÇAOSE ATHLETIEK BOND.

Men schrijft ons:

Het Bestuur deelt mede dat de Tweedaagse wandelmars zal gehouden worden op 21 en 22 November a.s. Gestart om 16 uur van het Kwiekterrein af en op Zondag om 15 uur.

De mars gaat naar St. Kruis, alwaar kan worden overnacht in tenten en in het landhuis. Voor de meeste deelnemers zullen stretchers aanwezig zijn. Diegenen echter die in het bezit zijn van een stretcher, kunnen deze voor de start inleveren, waar voor vervoer zal worden gezorgd. Voor personen die naar huis wensen terug te keren, is vervoer aanwezig. Het eindpunt is Kwiekterrein.

Verdere bizonderheden kunt u vinden in het programma dat van Dinsdag af verkrijgbaar is en naar alle verenigingen gezonden zal worden.

Inschrijvingen zo spoedig mogelijk in te zenden, en voor 14 November a.s.

Tropeeën, welke het vorig jaar beschikbaar gesteld zijn door diverse grote instellingen, zijn te bezichtigen in de étalage van den Heer Jossy Capriles, Bredestraat, Punda.

LEZING OVER JOH. SEB. BACH

Mevrouw M. C. Wix — Beets schrijft ons:

Vrijdagavond 13 November as. om 20.15 uur hoopt de heer Max Tak in het gebouw van de Surinaamse Vereniging, Bredestraat 140, over zijn een lezing te houden over muziek in het algemeen en die van Joh. Seb. Bach in het bizonder.

Zoals wij reeds eerder vermeldden bestaat in de pauze gelegenheid schriftelijke vragen in te dienen.

Aan leden van J.P.F's Kunst-afdeling wordt gratis toegang verleend terwijl de overige J.P.F. leden 25 ct. moeten betalen. Niet-leden zijn eveneens welkom, doch voor hen bedraagt de toegangsprijs 50 ct.

Kaarten kunnen van heden af worden aangevraagd aan bovengenoemd Clubgebouw, tel. 1686.

Ook de leden van de Kunst-afdeling moeten zich van een toegangskaart voorzien.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop
Caracas	56.—	57.50
Paramaribo	99.50	100.50
Londen	7.55	7.63

Dankbetuiging

Mijne kinderen vereenigen zich met mij om onzen hartgrondigen dank te zeggen aan Dr. Hugenholtz voor zijn kundige operatie aan mijn persoon en aan de Eerw. Zusters van het St. Elizabeth's Gasthuis voor haar vriendelijke behandeling en heel in het bijzonder aan de Eerw. Zusters Constance, Aurelia en Marca voor haar moederlijke zorgen tijdens mijn verblijf in het ziekenhuis.

Moge Gods zegen op hen dalen is onze beste wensch.

MATHILDE DAVELAAR.

4695

570 As-duikboten reeds vernield, beschadigd of veroverd.

Bijeenkomst Hitler-Mussolini-Laval in Rome.

DUITSLAND IN DE NACHT HEVIG GEBOMBARDEERD.

VERKLARING VAN LORD ALEXANDER.

Lord A. V. Alexander van de Britse Admiraliteit maakte in het Britse Lagerhuis bekend, dat het aantal vijandelijke duikboten, dat tot zinken werd gebracht, beschadigd of veroverd, thans is gestegen tot 570 (Londen, (AP) 10.11).

EEN REDE VAN ROBERT PATTERSON.

De Noordamerikaanse Onder-Secretaris van Oorlog Robert Patterson zeide in een toespraak voor een bijeenkomst van de C.I.O. (de Vakvereniging), dat het jaar 1943 een gevechtsjaar zal zijn voor de Noordamerikaanse troepen. „Wij zullen vechten in Europa, Azië, Afrika en op de zeven zeeën, zeide hij. „Wij zullen den vijand opsporen waar wij hem kunnen vinden — niet op een of twee fronten — doch op elk front waar de nazies en Japanners kunnen worden bestreden. Wij zullen een tweede front openen en wij zullen er zo spoedig mogelijk een openen. Er is een volkomen overeenkomst tussen onze militaire mannen, dat deze oorlog niet kan worden gewonnen zonder een tweede front te openen."

Patterson zeide, dat onder de „voornaamste doeleinden van 1943" zijn: „De overwinning van het duikbotengevaar, het hernemen van Birma en het openen van de Birma-weg." Patterson maakte bekend, dat „in October op alle fronten onze leger-luchtstrijdkrachten 141 vijandelijke vliegtuigen vernielden ten koste van slechts 10 van zichzelf. Dat is zuiver schieten. Dat is goed bouwen door de Amerikaanse arbeidskrachten" (Boston, (AP) 9.11).

ROMMELS VLUCHTENDE AFRIKA CORPS.

Frank Martin seint uit Caïro:

De overblijfselen van Erwin Rommels vluchtende Afrika Corps maakten zich los van het voortrukkende 8e Britse leger en stortten zich over de Egyptische grens in Libye in de buurt van de Halfaya-pas, niettegenstaande het hevige Britse en Noordamerikaanse luchtbombardement, dat de weg bijna onpasseerbaar maakte. De voorste Britse strijdkrachten, die een wanhopige poging hebben gedaan om den vijand te vatten, drongen Libye binnen slechts enkele uren na de achterhoede van de As-troepen. De situatie in de Halfaya-pas wordt op het ogenblik beschreven als „verward". De Britten zitten de gehavende Duitsers en Italianen op de hielen en de Britse en Noordamerikaanse vliegers onderhielden een meedogenloze bestoking op den vijand. Ver terug gaf de kleine groep van As-troepen welke stilhield om stand te houden nabij Matruh, zich over aan de Geallieerde pantserstrijdkrachten, die de jacht lang genoeg staakten, om deze taak te vervullen. In Westelijke richting bewogen zich gisteren vrachtauto's vol gevangenen. Anderen liepen omdat het aantal gevangenen verre de vervoermogelijkheid overtrof (Caïro, (AP) 9.11).

DE DUITSE RADIO OVER ROMMELS VLUCHT.

In een bedekte erkenning, dat Erwin Rommel op een snelle en moeilijke terugtocht is, zeide de Duitse radio, dat het regenseizoen in Egypte begonnen is, „waardoor de taak om de Duitse achterhoede-formaties te escorteren belangrijk wordt vergemakkelijkt".

De Duitse radio zeide: „Een Britse manoeuvre om hem in te halen of te omsingelen is practisch onmogelijk geworden. Urenlang stroomt de regen neer en maakt de operaties veel ingewikkelder." Deze berichten uit Berlijn zijn opmerkelijk omdat men toegeeft, dat Rommel op de vlucht is. (New York, (AP) 9.11)

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het oorlogscommuniqué van Caïro luidt als volgt:

„De vijandelijke achterhoede in de gebieden van Sidi Barrani en Sollum werd gisteren door onze strijdkrachten bestreden. De zuivering van het slagveld heeft voortgang. Er worden nog steeds gevangenen binnen gebracht. Het zijn voornamelijk Italianen, die door hun Duitse geallieerden werden achtergelaten. Veel vijandelijk materiaal werd verzameld. Onze bombardementen en beschietingen op den vijand in het grensgebied duurden voort op de dag en in de nacht van 8 op 9 November. Er was een geringe vijandelijke weerstand in de lucht en onze gevechtsvliegtuigen schoten op zijn minst een ME109 neer. Dezelfde nacht vielen onze middelzware bommenwerpers vliegvelden op Sardinië aan. Van deze verrichtingen keerden 2 onzer vliegtuigen niet terug" (Caïro, (AP) 10.11).

AANVAL OP DUITSLAND.

Officieel wordt medegedeeld, dat Britse bommenwerpers het Noord-Westen van Duitsland in de afgelopen nacht hebben aangevallen in de eerste nachtelijke aanval op Duits grondgebied sedert het midden van de vorige maand. Biezonderheden werden niet direct bekend gemaakt, doch het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat verschillende plaatsen werden aangevallen, waaronder ook Hamburg. Er waren veel wolken en de bemanningen rapporteerden een ernstige ijsafzetting. Een belangrijk tonnage aan bommen werd evenwel geworpen. 15 Van de vliegtuigen worden vermist (Londen, (AP) 10.11).

DE KANONNEN AAN HET KANAAL IN ACTIE.

De grote kanonnen aan het Engelse Kanaal traden hedenavond in een hevig duel. Om ongeveer 20 uur openden de Britse lange afstands kanonnen het vuur. De Duitsers antwoordden (Zuidoostelijke kust van Engeland, (AP) 9.11).

JAPANSE STRIJDMACHT TERUGGESLAGEN.

Het Chinese Hoofdcommando deelde mede, dat de Chinese troepen in felle gevechten een Japanse strijdmacht hebben teruggeslagen, welke in Zuidelijke richting oprukte van Sjasi in de Hupeh provincie uit aan de bovenloop van de rivier Yangtze (Tsjungking, (AP) 9.11).

COMMUNIQUÉ VAN MACARTHURS HOOFDKWARTIER.

Het middagcommuniqué (op Maandag) van MacArthurs Hoofdkwartier luidt als volgt:

„**Koepang:** Een Geallieerde formatie bombardeerde de kustscheepvaart.

Noordoostelijke sector: Het gebied van Nieuw Britannie: Een Geallieerde formatie viel de kust-installaties aan op het eiland Maklo (nabij de Zuidwestelijke kust van Nieuw Britannië). Gasmata: Onze middelzware bommenwerpers vernielden een draadloos station en wierpen bommen tussen de vijandelijke vliegtuigen op het vliegveld.

Nieuw Guinea: Salamaua: Middelzware Geallieerde bommenwerpers voerden aanvallen langs de kust uit. Buna: Geallieerde aanvalsvliegtuigen voerden een vlucht uit van Wairopi naar Buna. Oivi: De algemene situatie is onveranderd. Onze luchtmacht bombardeerde en beschoot de vijandelijke stellingen" (MacArthurs Hoofdkwartier in Australië, (AP) 9.11).

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit: „Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte):

1. Op 7 November zetten de Noordamerikaanse troepen hun opmars voort van het gebied nabij de rivier Metapona in Oostelijke richting langs de kust van het eiland Guadalcanal. De gevechten hadden aldus plaats ten Westen van onze stellingen op Guadalcanal.

2. Op 8 November vielen Noordamerikaanse vliegtuigen de grond-installaties aan ten Westen van onze stellingen op Guadalcanal en vernietigden er 6 landingsboten. Noordamerikaanse vliegtuigen vernietigden drie tweedekkers op het water te Rekata. Een Noordamerikaanse torpedojager beschoot de vijandelijke gebieden ten Oosten van het Koli-punt aan de Noordkust van Guadalcanal. Vroeg in de nacht van 8 op 9 November vielen Noordamerikaanse motor-torpedoboten 2 vijandelijke torpedojagers aan in de Onvermijdelijke Straat en plaatsten een torpedo-treffer op een der torpedojagers. De Noordamerikaanse torpedojager, welke volgens een vroeger communiqué tot zinken zou zijn gekomen in de nacht van 12 October was de „Duncan". De naaste verwanten van 5 officieren en 58 manschappen, die werden gedood of vermist, zijn in kennis gesteld" (Washington, (AP) 9.11).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„In de nacht van 9 op 10 November bestreden onze troepen den vijand in het gebied van Stalingrad, ten Noord-Oosten van Tuapse en ten Zuid-Oosten van Naltsjik. Geen veranderingen hadden op andere fronten plaats. Bij Stalingrad consolideerden de Sovjet-troepen hun stellingen. Zij sloegen ook aanvallen af van kleine vijandelijke groepen. Een Duitse aanval in het fabrieksgebied had geen succes. Honderd Duitsers werden gedood. 2 Vijandelijke kanonnen, 11 machinegeweren en verschillende blokhuizen werden vernield. Ten Noord-Westen van Stalingrad werd een overval door de Russische troepen gedaan achter de vijandelijke loopgraven. 36 Duitsers werden gedood. Ten Zuid-Oosten van Naltsjik hebben actieve operaties voortgang. In een sector werd een aanval met een regiment infanterie, gesteund door tanks, afgeslagen. Verschillende tanks werden vernield.

Ten Noord-Oosten van Tuapse slaagde de vijand erin een rivier over te steken. Hij werd echter teruggeworpen door de Russische troepen. In een andere sector werden vijandelijke verkennings-activiteiten verijdeld. Aan het Westelijke front doodden scherpschutters en de Sovjet-artillerie 400 Duitsers. 29 Blokhuizen werden in een sector vernield. Russische verkenners doorbraken de vijandelijke linies en veroverden documenten. Vele Duitsers werden gedood in handgevechten. De verkenners keerden veilig terug. In het gebied van Orlov deden de guerillastrijders een vijandelijke militaire trein derailleren" (Moskou, (AP) 10.11).

DE OPMARS VAN DE U.S.A.-STRIJDKRACHTEN.

Een Britse commentator gaf uitdrukking aan zijn mening, dat de Brits-Amerikaanse strijdmacht snel door Tunis zou trekken en naar Tripoli zou slaan uit het Westen, terwijl het achtste leger de vernietiging van het Afrika Corps zou voltooien in Cyrenaica en Benghazi zou nemen. Roosevelts verzoek voor doorgang van de troepen door Tunis werd door waarnemers beschouwd als een zeker teken, dat de Geallieerden van plan zijn de goed uitgeruste vlootbasis van Tunis te Bizerte te gebruiken alsmede zijn vliegvelden, die binnen 160 kilometer van Sicilië liggen.

De „Daily Mail" legde de berichten, volgens welke Noordamerikaanse troepen door het binnenland trekken en landingen doen te Philipville uit, als een teken, dat twee colonnes van Geallieerde troepen zijn beginnen op te rukken naar Tunis. Het blad zeide, dat de vooruitgeschoven gemotoriseerde elementen mogelijk reeds de grens zijn overgestoken.

Waarnemers zeiden, dat de bezetting van Tunis de As voor zou zijn en Malta zou steunen, waardoor Italië het vooruitzicht zou krijgen van massa-bombardementen.

Bizerte zou Malta kunnen gebruiken als een „dolk, welke gericht is op het hart van Italië". De commentator van de „Daily Express" verklaarde, dat Tunis zelf „het doel is van onze Noordafrikaanse strategie" en dat „Roosevelts vriendelijke ultimatum daarvan de sleutel vormt".

Een hoofdartikel van de „Times" zeide, dat Erwin Rommels machtige gemechaniseerde leger de voornaamste garantie was van de As om Bizerte in dienst te stellen van de Geallieerde zaak, doch dat dit leger thans uit „versplinterde overblijfselen" bestaat.

Hieraan voegde „Times" toe: „Ingeval overlevenden van het Afrika Corps eventueel naar Tripoli mochten ontsnappen, zullen de reserves, die zij daar hebben, onvoldoende zijn om hen te redden, zonder veel verwachting, dat zij de Brits-Amerikaanse opmars uit het Westen zullen kunnen tegengaan." De nieuwsbladen gingen voort de meesterlijke tijdige uitvoering van de grote expeditie over zee te roemen. Men zeide, dat de strijd gunstiger voortgang heeft dan verwacht was. Intussen wierp de Royal Airforce in de nacht van Zondag en op Maandagmorgen 15 millioen strooilbiljetten op onbezet Frankrijk, waarin wordt uitgelegd, dat de maatregelen in Noord-Afrika nodig zijn om de bevrijding van Frankrijk te bespoedigen. Dit is een gemiddelde van bijna 2 strooibiljetten voor elk der (geschatte) 8 millioen inwoners van onbezet Frankrijk (Londen, (AP) 10.11).

DE INVLOED VAN DE U.S.A.-AANVAL OP DE VICHY-DUITSE VERHOUDING.

Radio Berlijn zeide, dat volgens een zegsman van het Departement van Buitenlandse Zaken, de Noordamerikaanse landingen in Frans Afrika „invloed zullen hebben op de bepalingen van het Frans-Duitse wapenstilstandsverdrag. Geen uitleg werd hiervan gegeven (New York, (AP) 9.11).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Washington:** Vice President Henry Wallace zeide, dat de landing van Noordamerikaanse troepen in Afrika een gebeurtenis is van „grote betekenis" voor de Latijns Amerikaanse landen. Hij zeide: „Voor meer dan honderd jaar heeft Frankrijk een cultuur vertegenwoordigd, welke Latijns Amerika het meest bewonderd heeft. Geen gebeurtenis in deze eeuw heeft zulk een schok veroorzaakt aan Latijns Amerika als de val van Frankrijk. Daarom zal de hoop op bevrijding, welke door President Roosevelt wordt verkondigd, ongetwijfeld vreugde veroorzaken in geheel Latijns Amerika".

— **Lima:** President Prado van Peru telegrafeerde aan President Roosevelt: „Ik breng de adhaesie van de Peruaanse Regering tot uiting voor de actie, die door de Amerikaanse strijdkrachten ondernomen is aan de kust van Frans Noord-Afrika.

Deze verreikende gebeurtenis bevestigt ons geloof in de uiteindelijke overwinning waarvoor de Verenigde Landen met grote heldenmoed strijden tegen de oppressie van de totalitaire mogendheden......".

— **Moskou:** Het nieuws van de Noordamerikaanse landingen in Noord-Afrika veroorzaakte een grote sensatie onder het Russische volk. Hoewel de landingen geen tweede front in Europa vestigen, waarom de Russen hebben gevraagd, nemen zij de operaties aan als het beste na een tweede front en een mogelijke voorbereiding daarvoor.

— **Londen:** De radio van Vichy zeide, dat Generaal Maxime Weygand, vroeger Commandant van de Franse strijdkrachten in Noord-Afrika, op Zondagmiddag te Vichy is aangekomen.

— **Rome:** Het Italiaanse communiqué deelt mede, dat de Britse luchtaanval op Genua grote schade heeft veroorzaakt en dat het aantal slachtoffers nog niet is vastgesteld. Het communiqué meldt, dat Britse vliegtuigen ook bommen wierpen op de buitenwijken van Milaan, Savena en Cagliari

NOORDAMERIKANEN BOMBARDEREN SAINT NAZAIRE.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart en het Hoofdkwartier in het Europese krijgstoneel gaven het volgende communiqué uit: „Noordamerikaanse Vliegende Forten (B-17's) en Liberators (B-24's) vielen het havengebied te Saint Nazaire in bezet Frankrijk heden bij daglicht aan. Vele voltreffers werden waargenomen op het doel. Van deze operatie worden 3 onzer bommenwerpers vermist" (Londen, (AP) 9.11).

CHILI EN DE ONDERGRONDSE HANDELINGEN DER NAZIES.

Cordell Hull deelde op een persconferentie mede, dat allen waren vrienden van Chili een gevoel van grote voldoening moet beheersen ten aanzien van de krachtige en energieke stappen, die door de Chileense Regering genomen zijn teneinde de handelingen van de As-agenten ongedaan te maken.

Hull legde deze verklaring af in antwoord op het verzoek om voor de pers commentaar te leveren op de berichten, dat de Chileense Regering stappen genomen heeft om alle As-agenten op te ruimen, en het centrum van As-spionnage, sabotage en ondergrondse handelingen uit te roeien. Hull zeide, dat deze handelingen in Chili plaats hadden alsmede op andere punten op het Westelijk Halfrond. Hij verklaarde immer vertrouwen te hebben gehad in President Rios, die ten volle bewust was van het gevaar en zeide, dat de omvang van deze activiteiten zeker en krachtig tot een eind zal worden gebracht (Washington, (AP) 9.11).

NEDERLAND.

OUD-MINISTER T. J. VERSCHUUR ALS GIJZELAAR.

Uit Londen vernemen wij, dat onder de laatst aangehouden Nederlanders zich ook bevindt Mr. Timotheus Josephus Verschuur. Mr. T. J. Verschuur was van 1913 tot 1929 parlementair redacteur van „De Maasbode" als hoedanig hij werd opgevolgd door Dr. Petrus A. Kasteel, den huidigen Gouverneur van Curaçao.

Hij werd daarna voorzitter van de Raad van Arbeid te Breda, Minister van Sociale Zaken, Minister van Economische Zaken, Rijksbemiddelaar, lid van de Niam, gekozen lid der Tweede Kamer, Voorzitter van de Katholieke Staatspartij. Hij woonde laatstelijk in Den Haag. Mr. T. J. Verschuur is gehuwd; hij heeft geen kinderen. In Indië wees hij de N.S.B. van Anton Mussert aan als een landsverraderlijke partij; de vijand wist wien hij opsloot, toen hij dezen man arresteerden.

VERHUIZINGEN GAAN NIET DOOR.

In de volgende Nederlandse plaatsen mogen geen nieuwe mensen zich vestigen en mogen de inwoners niet verhuizen: in Zuid-Holland; Den Haag, 's-Gravenzande, Hillegom, Katwijk, Leidschendam, Lisse, Monster Naaldwijk, Noorderwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Hoek van Holland, Rijnsburg, Rijswijk, Sassenheim, Valkenburg, Voorhout, Voorschoten, Warmond, Wassenaar en alle gemeenten der Zuidhollandse eilanden.

In Noord-Holland: Alle gemeenten ten Noorden van het Noordzee-kanaal en bovendien Bennebroek, Bloemendaal, Heemstede, Velsen en Zandvoort.

In Utrecht: Alle gemeenten ten Westen van de Spoorlijn Hilversum en Utrecht (met inbegrip van de stad Utrecht), Vaartsche Rijn en Merwede kanaal tot de Lek.

In Noord-Brabant: de gemeenten ten Westen van de lijn: De Werken, Dussen, Geertruidenberg, Oosterhout, Teteringen en Breda met inbegrip van de gemeente Breda. De opgave van Zeeland hebben wij nog niet ontvangen.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Churchill onthulde in het Lagerhuis, dat de Britten tussen 10 September en 17 October slechts 17 doden en 45 gewonden verloren in den opruimings-operatie op Madagascar. Sedert 17 October zijn de verliezen ook uiterst licht geweest. Luid toegejuicht toen hij het Lagerhuis binnentrad zeide Churchill in antwoord op een vraag, dat hij in „**de naaste toekomst**" een grote verklaring over de toestand in **het Midden-Oosten zal** afleggen.

— **Tanger:** De radio van Marokko deelde mede, dat de ontschepingen van de Noordamerikaanse strijdkrachten voortduren te Mogadora. Generaal Nogues, Opperbevelhebber van de Marokkaanse strijdkrachten, verlegde zijn hoofdkwartier van Rabat naar het binnenland.

— **Londen: Van de Franse grens wordt gemeld, dat Hitler, Mussolini en Laval bijeenkomen in Rome. Laval zou gisteren uit Vichy zijn vertrokken voor de bijeenkomst.**

— **Londen:** RadioVichy zeide, dat massa-arrestaties in alle belangrijke steden van Vichy-Frankrijk plaatshebben. Volgens de radio zou het mensen betreffen, „die den vijand helpen het Franse Imperium te versplinteren".

— **Londen:** Een Duits bericht, dat Stuka's het Russische Fort Schluesselburg ten Oosten van Leningrad bombardeerden, gaf te kennen, dat de „omsingeling" van Leningrad gebroken is. De Russen meldden nooit de herovering van de stad, die in Duitse handen was sedert het begin van het beleg en de Duitsers gaven nooit te kennen, dat zij verloren was, tot het DNB-bericht omtrent het bombardement in Londen gehoord werd.

— **Londen: Een Noordamerikaanse colonne heeft in Zuidoostelijke richting van Algiers uit voortgang gemaakt in de richting van Italiaans Libye en in de rug van Rommels versplinterde leger. Het Franse bericht van radio Parijs zeide, dat Noordamerikaanse colonnes zich in het binnenland voortbewegen naar Bou Sada. De radio zeide, dat de Vichy-troepen in het binnenland zich voorbereiden om weerstand te bieden aan de Amerikaanse opmars.**

— **New York: De radio deelde mede, dat Marschalk Henri Philippe Pétain besloten heeft het commando van de Franse land-, zee- en luchtstrijdkrachten op zich te nemen ter vervanging van Darlan. Radio Vichy en Radio Berlijn maakten ook de beslissing van Pétain bekend om het commando over de strijdkrachten op zich te nemen.**

— **Londen:** De radio van Vichy zeide, dat Casablanca hevig wordt beschoten en dat de Franse kustbatterijen en het slagschip „Jean Bart" energiek antwoorden.

— **Londen:** De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat een Britse duikboot een torpedotreffer plaatste op een Italiaanse kruiser nabij de Noordkust van Sicilië.

Franse koloniale politiek in Marokko.

Lyautey „Eerbiedig de overtuiging der mensen, bevorder hun belangen".

„Zelfs de Hel veracht de Eerloosheid", zegt een Berbers spreekwoord.

In 1907 na de conferentie van Algeciras begon Generaal Lyautey met een goede haven te laten aanleggen in Casablanca. Natuurlijk verzetten de Berbers zich, want zij wilden zich niet onder een vreemd juk schikken en verkozen geen Christenen in hun land te dulden. Zij begonnen volgens het overal geldende recept met een Jodenmoord en omsingelden daarna de Franse troepen, die bij Casablanca waren gelegerd. Omstreeks dezelfde tijd brak er een opstand uit tegen den zwakken sultan Abd-el-Aziz; zijn broeder Moeley Hafid voerde de rebellen aan, die verontwaardigd waren over het besluit van hun vorst, om de Franse overheersing goed te keuren.

Vriendschap tussen Lyautey en Sultan Abd-el-Aziz.

De sultan vroeg aan Frankrijk om hulp; Lyautey garandeerde die, mits de sultan alle pogingen in het werk zou stellen om de Franse invloed in Marokko te versterken. Frankrijk zou dan de grenzen verdedigen, de havens beschermen en het leger reorganiseren. Abd-el-Aziz aanvaardde deze voorwaarden en de Franse invloed steeg zozeer, dat zijn broeder Moeley Hafid, die hem later opvolgde, in 1912 het Franse protectoraat aanvaardde. Maarschalk Lyautey werd benoemd tot résident-général en vestigde zijn hoofdkwartier te Rabat.

Twaalf jaren lang is Lyautey dictator geweest; in die tijd is het hem gelukt, orde te scheppen in de chaos der altijd twistende Berberstammen. Elk jaar drong hij iets verder in het vreemde gebied binnen, bezette hij nieuwe terreinen en sloot vriendschap met de bevolking. Zijn motto was: „Eerbiedig de overtuiging der mensen, bevorder hun belangen."

Vriendschap tussen Fransen en Marokkanen.

Zoveel mogelijk bevestigde hij de bestaande wetten, zeden en gebruiken der stammen en schiep hij een afzetgebied voor hun producten. Toen het grote marktplein van Fez door brand was vernield, liet hij het geheel in de oude trant herbouwen. Had hij een nieuwe landstreek in bezit genomen, dan was zijn eerste werk er scholen te stichten en er een hospitaal in te richten, waarin hij zijn tegenstanders gratis liet verplegen; zij mochten na herstel naar hun woonplaatsen terugkeren en — waren vrij, de wapens weer tegen hem op te vatten!

Hij zorgde voor de aanleg van goede verkeerswegen. Aanvankelijk vernielden de Berbers des nachts, wat overdag was gewrocht en vermoordden de wachters. Zij beseften, dat die wegen de onverbrekelijke banden zouden worden, waarmede Frankrijk in de toekomst Marokko zou omknellen. Doch Lyautey liet zich door deze tegenstand niet uit het veld staan: hij verdubbelde de wachten en het werk had voortgang; Casablanca, Rabat, Mequinez, Marrakesj, Fez werden met Algerië verbonden door een uitmuntend en modern wegenstelsel, waarop de motorrijtuigen zich met grote snelheid kunnen voortbewegen, en hetwelk thans onzen geallieerden legers grote diensten bewijst.

Zij werden behandeld als bondgenoten.

Toch legden de Berbers eerst in 1934 over de gehele linie het hoofd in de schoot, toen Lyautey's opvolger het laatste verzet brak. De bevolking van Frans Marokko heeft zich des te gemakkelijker in haar lot geschikt, omdat de Franse overheid met veel tact is te werk gegaan; zij liet de mensen niet als overwonnen behandelen, maar als kinderen voor wie zij moet zorgen, als bondgenoten op wier medewerking men vertrouwt. Voor zoverre de stamhoofden zich betrouwbaar betonen, behouden zij hun waardigheid en hun gezag. Deze tactiek ligt den Berber des te beter, omdat hij zich uit hoofde van zijn trots en zijn zelfbewustzijn nooit tot een onderdanig eerbetoon leent.

De trouw der Marokkanen.

In hoeverre Frankrijk op de Marokkanen kan rekenen, is meermalen gebleken. Twee voorbeelden mogen dit toelichten.

Augustus 1914...... Frankrijk had al zijn mannen nodig op het slagveld aan de Marne. Generaal Lamothe, de opvolger van Lyautey, riep de stamhoofden bijeen, verklaarde hun de toestand en vroeg, wat de plannen waren. Hij wist, dat Duitse agenten druk hadden gewerkt. Si Madani, de voornaamste onder de sjeiks, nam voor zijn collega's het woorden en zei: „Door het aanvaarden van het protectoraat heeft Marokko zijn lot aan dat van Frankrijk verbonden. Nu is het ogenblik aangebroken, waarop de Marokkanen hun trouw kunnen bewijzen. Zij zullen het ook doen".

Zo groot was Madani's invloed, dat niemand hem tegensprak.

In 1937 dreigde in Fez een opstandige beweging tegen den sultan. De Berbers trokken op uit hun bergdistricten en hielpen de Fransen de opstand onderdrukken.

De eer is het voornaamste.

Misschien ligt de verklaring van de berustende houding der Berbers in hun levensopvatting. Zij hebben dapper en volhardend tot het uiterste gestreden. Nu zij toch hebben verloren, moet dit de wil van Allah zijn geweest. Bovendien luiden twee Berberse spreekwijzen: „Zelfs de hel veracht de eerloosheid" — en — „Kus de hand, die gij niet kunt afhouwen".

Van grote betekenis is natuurlijk de **wijze van optreden der Franse autoriteiten.** Frankrijk heeft de oefening van het gezag in handen van het leger gelegd; hierdoor bleef Marokko voor politieke kuiperijen gespaard.

In vredestijd was een afzonderlijk instituut, het „Bureau des Affaires Indigènes" met de afdoening der dagelijkse zaken belast. De militaire ambtenaren hadden een zware, veel toewijding vereisende post. Van de vroege morgen tot de late avond moest de chef klaar staan om met tact, geduld, verdraagzaamheid en doorzicht de zaken te behandelen. Zijn bureau was zowel gerechtshof als orgaan van toezicht, organisatie, politiedienst, zorg voor landbouw, veeteelt en nijverheid De officieren moesten van al die dingen enig verstand hebben en uitstekend de landtaal spreken; bedrevenheid in de Berberse dialecten was een eerste vereiste.

De wijze van bestuur.

In elk landelijk bureau voerde een kapitein het beheer, bijgestaan door een luitenant en een aantal inlandse militairen. **De voornaamste ambtenaren waren en zijn Algerijnen.** De militairen zijn ondergebracht in een soort van kazerne, die met het bureau één geheel vormt en waarin men tevens een goede hotelgelegenheid voor reizigers heeft ingericht.

De chef stond in vredestijd in de regel om 6 uur op. Na een licht ontbijt ging hij per auto of te paard de wegen en irrigatiekampen, die in aanleg waren, inspecteren; hij bezocht de plaatsen waar markt was, onderhield zich daar met de marktkooplieden en liet zijn oog gaan over alles, wat er gebeurde. Dan keerde hij naar zijn bureau terug, waar hem rechtszaken wachtten: een dief moest worden gevonnist, een twist over een stuk vee of over een landgrens worden beslecht; soms kwam een man vragen, of de kapitein zijn vrouw enige dagen in het gevang wilde opsluiten, omdat zij zo onredelijk was; of een vrouw vroeg bescherming tegen haar man, die haar wilde vergiftigen. Alle denkbare zaken deden zich voor. Dan was het tijd voor het noenmaal en de middag verstreek als de morgen.

De kapitein was dus een soort van vader en vriend van de Berbers. Hij leeft in hun midden, bezocht de eenvoudigste woning, zat met gekruiste benen op de lemen vloer en luisterde geduldig naar de langgerekte verhalen zijner gastheren over hun meningen, hun hoop, hun vrees. Bovendien moest hij met een scherp oog de vreemdelingen weten te ontdekken en hun gangen nagaan, want telkens weer stelden Duitsers, als toeristen vermomd, pogingen in het werk om ontevredenheid en ontrust te zaaien en de arbeid der Fransen te bemoeilijken, hetwelk tenslotte het gevolg had, dat men de zijde van Vichy koos.

Vooral in de jaren, toen hongersnood het land teisterde, heeft het Bureau uitnemend werk verricht en er veel toe bijgedragen om het vertrouwen der Berbers te winnen, hun dankbaarheid te wekken en hun afkeer voor de Fransen te doen verdwijnen. Wat vele reizigers opvalt is het feit, dat zij in de binnenlanden, ten minste daar waar Frankrijk de scepter zwaait, op welwillende wijze door de bevolking worden te woord gestaan en behandeld.

ARUBA.

MOEDER VICARIA CANDIDA 30 JAAR IN WEST INDIË.

Gisteren herdacht Moeder Vicaria Candida der Zusters Dominicanessen da dag, dat zij 30 jaar geleden met het ss. „Oranje Nassau" te Curaçao aankwam. In haar gezelschap bevonden zich nog 15 andere religieuzen, die bestemd waren om te arbeiden in de Curaçaose Missie o.a. Pastoor Silvester M. Hagemans O.P., Pastoor Willibrordus M. van Teeffelen O.P. Zuster Eudosia van het Sint Elisabethshospitaal en Frater Radulphus, die voor de tweede keer ging. Van de religieuzen, die met Moeder Vicaria medekwamen, zijn er 10 niet meer in de Missie. Zij zijn naar elders vertrokken of reeds overleden.

Moeder Vicaria wilde oorspronkelijk niets mededelen om in de krant te zetten. Zij zeide, dat het niets voor de krant was en dat zij zolang God kracht en gezondheid gaf met alle liefde voor Aruba werken zou.

Vicaria Maria Candida was van 1 Januari 1913 tot 31 December 1913 werkzaam aan de Sint Annaschool van de parochie Noord.

Van 1 Januari 1914 — 26 April 1928 aan de St. Mariaschool van de parochie Santa Cruz met een kleine onderbreking in 1915 voor de Noord en in 1927 voor enige maanden aan de school te Oranjestad. Op 26 April 1928 werd de Zuster M. Candida benoemd tot Priorin van het Maria-convent te Oranjestad. Op 1 Januari 1929 volgde de benoeming tot Priorin van het San Pedro Hospitaal, dat op die datum een zelfstandige communiteit werd. In November 1930 werd de eerwaarde Zuster M. Candida benoemd tot Priorin van het St. Josephconvent te St. Maarten waar ze bleef tot Januari 1937. Van Januari 1937 af tot heden is Zuster M. Candida Priorin van het St. Maria-convent te Oranjestad. Sedert September 1934 is Zij benoemd tot de hoge waardigheid van Vicaria over alle kloosters der Zusters Dominicanessen in de Missie van Curaçao. Moeder Vicaria Candida kan dus terugzien op dertig jaren liefderijke arbeid ten behoeve van de Curaçaose Missie en veel meer in het biezonder nog voor de Arubaanse jeugd. Vele jaren onder Gods zegen zijn haar van harte toegewenst.

PRIORIN WYNALDA ZIEK.

Priorin Wynalda van het San Pedro Hospitaal ligt al een paar dagen ziek te bed en heeft een operatie ondergaan, die gelukkig zeer goed geslaagd is. Priorin Wynalda is aan de beterende hand en vooruitgaande.

REGENTIJD.

De regentijd schijnt gelukkig voor Aruba te zijn aangebroken. Overal heeft het geregend op de ene plaats meer dan de op andere. Op St. Cruz bijvoorbeeld viel op de 4de dezer een aardige buitje. Te Oranjestad regende het flink aan een stuk door op de 4de van 3.30 uur tot 9 uur a.m. Op de parochie Noord viel Vrijdag een geweldige bui, zo zelfs dat het bekende tanki Lindert overgelopen was. Het water stroomde met grote kracht de richting uit van Oranjestad. Verschillende zijwegen werden beschadigd en cactusbomen meegesleurd. Een man genaamd M. D. en bijgenaamd Skipper verdronk jamerlijk in tanki Lindert. De ontboden geneesheer kon slechts de dood constateren.

Volgens de regenmeter van Openbare Werken viel er te Oranjestad op de 3de November 4.8 mm. water en op de 4de November 48.6 mm.

GEEN AMBULANCE?

Ongeveer drie à vier dagen geleden had er een aanrijding tussen twee automobielen plaats, waarbij een persoon licht gewond werd en opneming in het hospitaal nodig bleek te zijn. Het geval wilde, dat er geen ambulance beschikbaar was en het schijnt dat die persoon in een dokterswagen moest worden vervoerd. De dienstdoende ambulance was in reparatie en kwam pas de Woensdag daarop klaar, m.a.w. het eiland Aruba zat al die dagen zonder een ambulance d.i. ruim vier dagen. Stel eens voor dat een zieke met zware hersenschudding of een kraamvrouw of enige zwaar gewonden vervoerd moesten worden. Wat dan? Wij herinneren ons een tijdje geleden, dat een dame die zwaar ziek was en die tegen middernacht naar het San Pedro hospitaal moest worden vervoerd om een been amputatie te ondergaan in een grote particuliere auto met veel moeite moest worden vervoerd. Mogen zulke wantoestanden nog langer worden getolereerd?

Is het geen tijd dat het Gouvernement zorgt voor meer ambulances? Geld is er ten overvloede. Daarom niet langer gedraald! Het Arubaanse volk heeft er recht op!

BUITENLAND.

„TWEE JAAR GELEDEN".

November 1940.

9. De regering van Pétain deelt mede, dat toen de Fransen wapenstilstand vroegen, nog slechts 20 tot 25 divisies stonden tegenover 125 Duitse divisies. Slechts één leger was intact en wel het Alpenleger, dat tegenover de Italianen stond. Alle andere legers waren afgesneden of omsingeld. Het Alpenleger bestond uit 4 divisies tezamen 60.000 man tellend. Al de Britse strijdkrachten hadden zich voor Engeland ingescheept.

In Hellas bombarderen de Italianen Yanina. In Albanië bombarderen de Hellenen Argyrokastron.

10. De Hellenen vernietigen een vijandelijke divisie langs de Helleens-Albaanse grens.

Op bevel van de Pétain-regering moeten alle lonen, salarissen enz., wanneer de geldsom meer dan 3000 francs bedraagt, uitbetaald worden in chèques, wissels of postspaarbankbiljetten. Deze wet is gebaseerd op de theorie, dat een overvloed van bankbiljetten in circulatie een der oorzaken is van prijsverhoging.

De Raf bombardeert de duikbotenbasis Lorient, de Kanaalhavens en 18 Duitse vliegvelden.

De Duitsers doen een nachtelijke aanval op Londen, die 11 uren duurt.

11. Om 23 uur loeit de alarmsirene door Londen. Het is de tijd, dat 22 jaren geleden de wapenstilstand van Wereldoorlog I in werking trad. Nu nadert een Duitse en Italiaanse luchtmacht om de stad te bombarderen.

Italië zendt meer troepen naar Hellas en Albanië om de Helleense tegenaanvallen te weerstaan.

Britse vliegtuigen vliegen 2000 mijlen naar Danzig om het station te verwoesten, waarlangs de trein moet komen, die de Russische Minister-President Molotov brengt naar Hitler om onderhandelingen te houden.

12. In de nacht van 11 op 12 November valt een Britse vlootmacht Italiaanse oorlogsschepen aan in de haven van Tarento. Een Italiaans slagschip van 35.000 ton en een of twee van 23.622 ton en twee kruisers worden door de Britten vernietigd.

De Cathedraal van Sint George op de berg Lycabetus bij Athene is door de monniken geheel zwart geschilderd, opdat de vroegere witte muren in het maanlicht geen baken zijn voor de vijandelijke vliegtuigen.

13. Lichte strijdkrachten van de Britse Marine vernietigen 4 Italiaanse bevoorradingsschepen in de Straat van Otranto, die op weg waren naar een Albaanse haven.

14. De regering te Vichy protesteert bij de Duitse militaire autoriteiten tegen de verdrijving van Franse burgers uit dat deel van Lotharingen, dat na de oorlog van 1870 door de Duitsers geannexeerd werd. De verdrijving der Franse burgers begon op 11 November en gaat dagelijks door met 5 tot 7 treinen.

15. De Engelse stad Coventry ten Noord-Westen van Londen wordt door de Duitsers op zeer hevige wijze aangevallen. De oorlogsfabrieken worden met zeer zware bommen vernietigd. Er vallen meer dan 200 doden en 800 gewonden. Vele openbare gebouwen worden verwoest. De doden worden in een gezamenlijke graf begraven.

DE LATIJNS AMERIKAANSE DIPLOMATEN VERHEUGD.

Vrijwel het gehele Latijns Amerikaanse diplomatieke corps in Washington is verheugd over de Noordamerikaanse landingen in Frans Afrika. Een formeel commentaar werd echter voorlopig ingehouden, niettegenstaande de grote belangstelling in de ontwikkelingen. Verscheidene Latijns Amerikaanse Gezanten zullen waarschijnlijk hun mening tot uiting brengen door de radio. Ambassadeur Aurelio Concheso van Cuba, die het eerst commentaar leverde, zeide, dat de landingen in Frans Afrika het begin zijn van een nieuw offensief, dat Hitler zal vernietigen (Washington, (AP) 9.11).

PRESIDENT VAN ECUADOR ZAL V.S. BEZOEKEN.

Het Noordamerikaanse Staten Departement maakte bekend, dat de Ecuadoriaanse President, Carlos Arroyo del Rio, op 23 November te Washington zal aankomen voor een staatsbezoek als gast van President Roosevelt. Van Washington zal Arroyo reizen naar andere steden in de Verenigde Staten. Tevens zal hij de centra van de oorlogsproductie bezoeken (Washington, (AP) 9.11).

EEN HANDELSVERDRAG TUSSEN DE V.S. EN MEXICO IN UITZICHT.

Cordell Hull zeide op een persconferentie, dat onderhandelingen voor het sluiten van een handelsverdrag met Mexico in de laatste phasen verkeren. Hij gaf niet te kennen wanneer de onderhandelingen zouden kunnen worden besloten (Washington, (AP) 9.11).

BETOGING TEGEN EX-PRESIDENT VAN ARGENTINIË.

Een groep nationalisten wierp eieren en tomaten naar ex-President Agustin P. Justo, toen hij een noenmaal verliet in de Britse Kamer van Koophandel, waarbij hij de eregast was geweest en in een rede de solidariteit met de zaak van de democratieën verkondigde.

De politie arresteerde 5 mannen, die ervan beschuldigd worden te hebben deel genomen aan de betoging tegen Justo. Op zijn minst één voorwerp trof den Generaal. Justo is reeds vroeger het object geweest van een demonstratie door nationalistische elementen, gezien zijn eisen om een nauwe samenwerking met de Verenigde Staten en andere Amerikaanse Republieken (Buenos Aires, (AP) 9.11.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di. 10 Nov.

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, tel. 353, Louise de Colignylaan 14.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel Kamer 56.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

Dok Afdeling: Hr. De Klerk, tel. 431, Amerikanenkamp Rio Canario en Hr. De Boer 2, Suite No. 1, Hotel C.P.I.M.

Biljartclub „Asiento": De handicap competitie vangt aan met de „B" klasse op Dinsdag 10 November a.s. De „Hoofdklasse" Woensdag 11 November, „C" klasse Donderdag 12 November en de „A" klasse Vrijdag 13 November.

Alle handicaps factoren zijn nu bekend en een ieder is nu ingedeeld.

De deelnemers worden verzocht steeds bij verhindering tijdig af te schrijven, op tijd aanwezig te zijn en te schrijven wanneer het nodig is.

Sociëteit „Asiento": Wekelijkse Bridgeavond: De prijzen werden j.l. Dinsdag gewonnen door: 1ste prijs de Heren Bart en Karhoff; 2e prijs de Heer en Mevrouw Brepols; 3e prijs Mevrouw Van Doornen en Mevrouw Böckmann.

Aangemoedigd door het succes van vorige week wordt hedenavond wederom met vaste partner gespeeld.

Aanvang 20.15 uur.